

Anteckningar från möte med Säveåns vattenråd på Göteborgsregionen (GR) den 22 november 2019

Närvarande Säveåns vattenråd:

Robert Blomberg (C), Lerums kommun, ordf.

Adam Garnej (C), Göteborgs stad, v. ordf.

Björn Albinsson (KD), Alingsås kommun

Johan Erlandsson, Göteborgs stad, Miljöförvaltningen

Åsa Bergsten, Lerums kommun

Gunilla Rådman, Lerums kommun

Stefan Bydén, Naturskyddsföreningen Alingsås

Stefan Larsson, Naturskyddsföreningen Lerum

Karin Lindblad Johansson, Partille kommun

Matilda Lundh Åkervall, Sportfiskarna

Monica Dahlberg, Göteborgsregionen (GR), sekr.

Mikael Jedell, Partillebo (Inbjuden)

1. Föregående mötes anteckningar

Anteckningarna läggs till handlingarna

2. Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

3. Meddelanden

- Den 28 november kl 18-20 anordnar Sportfiskarna och Säveåns Flugfiskesällskap Laxens dag i Jonsered. Inbjudan har skickats ut, hoppas att någon från vattenrådet kan gå?
- Monica informerade om att Göteborgs universitet, med medel från Naturvårdsverket, analyserar eDNA (environmental DNA) med primer för fisk i sjöarna Anten och Mjörn. Tanken är att jämföra med resultaten från provfiskena som utfördes vid den limnologiska undersökningen av sjöarna 2018. Hittar man andra fiskarter med eDNA-metoden än vid provfisken? Monica återkommer med resultaten när de finns klara.

4. Dialog om kraftverket vid Jonsered med Mikael Jedell från Partillebo

Mikael informerade om att Partillebo ingår i ett gemensamt vattenregleringsföretag med Partille och Lerum, där man även har bra kontakt med Räddningstjänsten. Stefan Larsson informerade om att kommunikationen ang regleringen och skötseln av laxtrappan har fungerat bra den senaste tiden. Laxtrappan har haft öppet under längre tid än tidigare och man för dialog om klunkning (dvs. kraftverket stängs av och att allt vatten tappas utan att kraft tas ut för att få upp laxarna förbi kraftverket). Data från fiskräkningen visar på bättre resultat än tidigare.

Partillebo vill tillsammans med Partille kommun göra kraftverket mer publikt. Man har sökt pengar för åtgärder via fonden och väntar på återkoppling och prövning av kraftverkets tillstånd.

Finns fortfarande osäkerhet gällande vilka åtgärder som kommer att vidtas vid Hillefors. Robert frågade hur dialogen är med Alingsås Energi och Lerums Energi? Enligt tidplanen i förslaget till nationell plan (bifogas) skall vattenkraftsägarna i Säveån lämna in ansökan senast 2028.

Karin frågade hur det går med smolten som ska vandra ner via Jonsered? Behov finns av galler med tätare maskstorlek men då behöver det också ha en större bredd/yta för att kunna släppa igenom samma mängd vatten vilket också medför att man måste flytta upp gallret. Det skulle också medföra behov av större rensmaskiner för att hålla gallret fritt från material som fastnar. Ligger med i ansökan om bidrag kopplat till prövningen.

Det finns också behov av ny laxtrappa då den befintliga inte fungerar så bra på grund av flöde vilket gör det svårt för fisk att vandra upp. Viktigt att kunna visa på effekter av åtgärder så det vore bra om effekterna av olika åtgärder blir klunkningen sammanställs av Länsstyrelsen så man får en samlad bild för alla kraftverk i hela ån.

Viktigt att vattenrådet har en fortsatt dialog med kraftverksägarna och att de informerar vattenrådet om vad som sker.

5. Lägesrapport ang beslut om sammanslagning med Anten-Mjörnkommittén inkl extra finansiering från kommunerna

Göteborg

Beslut klart i KS om finansiering med 132 000 kr/år från ordinarie budget för Miljö- och klimatnämnden. Man återkommer med vilka som utses att representera staden i vattenrådet, tas i KF i januari.

Partille

Beslut om finansiering med 80 000 kr/år från 2020 taget i KF. Tas av Samhällsbyggnadsnämndens budget. Man återkommer med vilka som ska representera kommunen.

Borås

Inget beslut klart om finansiering (4 000kr/år) och representation från Borås. Monica informerar den om besluten som nu är tagna i övriga kommuner så de får kännedom om det.

Göteborgsregionen (GR)

När så stor del av finansieringen är löst kan GR påbörja att försöka hitta en lösning gällande bemanningen av utökad tjänst för vattenrådets räkning från dagens 5 % till ca 25 %. Monica informerar ledningen på avdelningen för Miljö och samhällsbyggnad om läget och hoppas de återkommer med besked snarast.

6. Bordet runt - Information och reflektion från vattenrådets representanter om vad som är på gång i de olika kommunerna/organisationerna som berör Säveåns ARO (Stående punkt)

Lerum

- Uppdaterar sin Vattenöversikt så att mål och åtgärder synkas med Vattendirektivet och VISS. Görs också justering kopplat till klimatanpassning och VA. Ska vara klar feb-mars 2020.
- Kommunen arbetar vidare med våtmarker och har fått LOVA-bidrag för att anlägga två på kommunal mark.

Partille

- Inget nytt. Utredning inför ansökan pågår gällande förstärkningsåtgärder efter raset vid Jonseredsvägen. 190 meter ska förstärkas. Underlag som ska tas fram är naturvärdes-inventering, MKB och Natura 2000-samråd. Litet tidsfönster för åtgärder då de bara är tillåtna 15 juni-15 september. Vill kunna skicka tillståndsansökan senast 31/1 2020. Återöppnande av Jonseredsvägen kan dröja flera år.

Alingsås

- Inget nytt

Göteborg

- Arbetet med implementering av åtgärdsprogrammet för god vattenstatus börjar 2020 och kommer att beröra Säveån. Kommer att sätta samman arbetsgrupper som arbetar med detta.

Sportfiskarna

- Arbetar tillsammans med Länsstyrelsen för utrivning av dämme i Kvibergsbäcken. Dämnet är anmält då det inte är lagligt.
- Möte med Länsstyrelsen om att Säveån bör prioriteras i nationell plan. Kan man gå före i kön? Man har fått beskedet att "Ja, kanske om man kan motivera varför det är angeläget". Kanske kan vattenrådet hjälpa till och skriva till fonden om att man bör starta provning och åtgärder tidigare? Frågan tas upp på nästa möte.

SNF

- I SNF Alingsås (Stefan B) arbetar men nu mest med naturvård
- I SNF Lerum (Stefan L) har man tillsammans med Aspens övre FVO rensat Säveån från 2-3 ton skräp. Behöv finns av ytterligare rensningar. Rensning ovanför Vamme bro planeras 2020. Parkförvaltningen saknar tyvärr redskap och kompetens. Uppmanas att ta kontakt med FVO som kan hänvisa till duktiga dykare.

I Partille rensas bara sådant som syns, ingen systematisk rensning.

I Alingsås rensas Lillån när det är lågvatten och skräp kommer i dagen.

- Dämnet i Kolboryd (Alebacken) har sågats upp så att fisk kan ta sig upp och ner.
- Åtgärder vid Stamsjöns dämme får konsekvenser för bad m.m.

7. Diskussioner om aktiviteter för vattenrådet hösten 2019 samt 2020.

Konstaterades att det är viktigt att göra en översyn av vilka åtgärder som behövs kopplat till statusklassningen och hur de ska prioriteras. Behöver också ta reda på om det finns behov av ytterligare underlag (t ex biotopkarteringar) för att kunna göra den prioriteringen. Mikael nämnde att det finns utredningar gällande dammklassificeringar för vattenkraften.

Det finns behov av flera viktiga åtgärder så som t ex:

- övergödning (bara MKN för fosfor men kväve är också ett problem)
- vandringshinder
- klimatanpassning (vattenuppehållande funktioner, skredförebyggande åtgärder...)
- nedskräpning

Men hur ska de prioriteras? Föreslogs att be Länsstyrelsen visa på vilka kvalitetsfaktorer vi bör fokusera åtgärder/utredningar för. Viktigt att se helheten!

Föreslog att under 2020 fokusera arbetet på att ta fram en åtgärdsplan för Säveån. Behöver då hjälp med att ta fram sammanställning och utvärdering.

8. Behov för vattenrådet att ta fram en egen hemsida

Som nämnts tidigare kommer den webbplatsen www.vattenorganisationer.se att upphöra vid årsskiftet 2019/2020 och Vattenmyndigheterna kommer därefter inte längre att tillhandahålla den tjänsten för landets vattenorganisationer och de har uppmanat vattenråden att istället skaffa egna hemsidor som Vattenmyndigheten kan länka till.

Monica har undersökt möjligheten att med hjälp av IT på GR ta fram nya sidor för de tre vattenråd hon administrerar (Göta älv, Mölndalsån och Säveån) + Vattenrådet för Bohuskusten som också administreras av GR. Tanken är att få ner kostnaden för vattenråden genom att kunna använda ett redan befintligt "Hus" på GR som bara byggs om för att passa vattenråden. Det blir en gemensam domän för vattenråden www.vattenradivast.se och under denna finns underdomäner för de fyra olika vattenråden på GR. Arbetet har påbörjats och beräknas vara klart i tid innan årsskiftet.

Att köpa en ny domän kostar bara 150 kr/år men det kommer att innebära en viss kostnad för GR-IT att bygga om huset till hemsidorna (ca 3-4 dagars arbete, som delas på de fyra vattenråden på GR) och sedan för Monica eller annan resurs på GR att lägga in allt material från de gamla till de nya sidorna (ca en dags arbete/vattenråd). Det blir en kostnad på ca 10 000 kr/vattenråd.

Beslutades att kostnaden för hemsidan tas av befintliga medel inom vattenrådet.

9. Övriga frågor

Karin undrar om det finns någon kunskap i vattenrådet om galler i kulvertar som hindrar fisk och om det finns något regelverk att förhålla sig till? Tipsades om att det borde fungera om gallren är öppna i botten då det mesta som gallren ska samla upp flyter och samtidigt kan de då släppa igenom fisk. Matilda tipsade om att Emil Nilsson på Park och natur i Göteborg är duktig på detta. Hon kollar upp det och vidarebefordrar kontakten till Karin.

10. Kommande möten 2020

Bokades in fem möten under 2020:

- 24 januari kl 9-12 på Göteborgsregionen (GR), Anders Personsgatan 8 i Göteborg
- 27 mars kl 9-12 på annan plats, gärna samordnat med utflykt/studiebesök
- 5 juni kl 9-12 på Göteborgsregionen (GR), Anders Personsgatan 8 i Göteborg
- 11 september kl 9-12 på annan plats, gärna samordnat med utflykt/studiebesök
- 6 november kl 9-12 på Göteborgsregionen (GR), Anders Personsgatan 8 i Göteborg

/Monica Dahlberg, sekr.